

розв'язує найголовніші питання цивільного законодавства, а саме науково-теоретичного, законодавчого та правозастосовного характеру.

Література

1. Цивільний кодекс України: за станом на 2016 р. / Верховна Рада України. – Офіц. текст. – К.: Паливода А.В, 2016. – 382 с.

2. Гриняк А. Спірні питання договорів дарування та довічного утримання як підстав виникнення спільної власності громадян / А. Гриняк // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 5. – С. 23.

3. Новікова В. Особливості договору дарування / В. Новікова // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 1. – С. 14-17.

УДК 366.52

Кузьмович С. Б., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ ДОСУДОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Яким чином притягнути до відповідальності недобросовісного виробника, виконавця або продавця? Лише знання своїх прав виявляється недостатнім, тому важливим у сфері захисту прав споживачів є питання про те, яким чином захистити своє порушене право, змусити виробника/продавця/виконавця замінити товар, провести його ремонт, повернути гроші, в якому порядку вимагати відшкодування шкоди, завданої небезпечним для життя і здоров'я товаром. Так, відповідно до Конституції України: «кожному гарантується захист прав та свобод судом». Не виняток складають і питання захисту прав споживачів [1]. Разом із тим не менш важливим є досудовий захист прав споживача у разі виникнення спору, адже через правильну побудову стратегії досудового врегулювання спору сторони цілком можуть дійти згоди, не подаючи позовних заяв до суду і не витрачаючи свій час на поїздки до судових органів і участі в судових засіданнях.

Досудове врегулювання спору – це врегулювання спірних питань між сторонами у позасудовому порядку (тобто будь-якому несудовому порядку) [4]. Під час досудового врегулювання спору фактично існують дві сторони: споживач і виробник/продавець, при цьому інших посередників у вигляді суду або іншого державного органу між ними немає. На цій стадії ведуться переговори в усній або письмовій формі, які включає два етапи:

1) споживач зв'язується з продавцем, щоб описати та/або показати

виявлені недоліки та заявити про вимогу щодо реалізації одного із своїх прав (усунення недоліків, зниження вартості або заміна товару тощо). У разі згоди продавця із вимогою покупця фактично жодного спору щодо реалізації права споживача не виникає, проте останньому варто бути уважним, і у разі, якщо продавець бере товар на ремонт – споживач повинен вимагати документ, що підтверджує факт прийняття. Останнє необхідне для того, щоб споживач міг в подальшому відстежувати можливе перевищення продавцем строку на ремонт товару. У разі, якщо продавець відмовив споживачу у задоволенні його усних вимог щодо будь-якого з прав, в тому числі й коли частину прав задоволено (наприклад, продавець взявся за усунення недоліків товару, але не надав аналогічного товару під час ремонту передбачених законом, або якщо по спливу визначеного строку на усунення недоліків, або заміну товару продавцем не здійснено необхідних від нього дій) – споживачу варто переходити до другого етапу;

2) написання письмового звернення до продавця/виробника. Варто зазначити, що найбільш поширеною помилкою споживачів є небажання звертатись письмово до продавця товару, зважаючи на те, що якщо продавець відмовив усно, то й письмово він також відмовить. Така точка зору є вкрай помилковою, оскільки продавець усвідомлюючи, що таке усне звернення ніяк не фіксується, окрім випадків, коли особа з власної ініціативи проводить аудіо- чи відеозапис, може в порушення прав споживача звертатиметься будь-яким іншим чином до нього. При наданні письмового звернення споживач оперує документом, який в подальшому може бути пред'явлений до судового органу і буде визначальним доказом, що споживачем було здійснено звернення до продавця, а невідремонтований чи не замінений товар тим, що таке звернення було проігнороване. Споживачу необхідно дуже відповідально поставитись до написання такого звернення. Письмове звернення повинно містити: фактичні обставини, право, яке споживач прагне реалізувати, вимоги, які ставляться до продавця, альтернативні вимоги, строки і «погроза судовим розглядом». При прийомі заяви керівним персоналом підприємства необхідно вимагати, щоб на одному з екземплярів особа, що приймає поставила дату отримання, вказівку на те, що документ отримано, напис «Отримано», прізвище, ініціали та її підпис, також бажано проставити печатку підприємства. Цей екземпляр споживач повинен залишити собі та його зберігати. У разі, якщо представники виробника, або продавця відмовляються приймати заяву, або якщо особисто подати заяву немає можливості – потрібно надіслати поштою, а саме рекомендованим листом з повідомленням про вручення та описом вкладення (перше – підтверджує отримання іншою стороною листа, друге – вміст відправленого листа). Варто зауважити, що виконавець/виробник/продавець можуть надіслати у відповідь листи, які не будуть пропонувати вирішення проблеми, а лише

ухилитись від конкретних стверджень і пропозицій, готувати відписки. У такому разі споживачу необхідно, дотримуючись усіх встановлених законом вимог, надіслати запит, який уточнює моменти ухилення у відповіді іншої сторони [4].

Отже, направивши продавцю відповідний запит/звернення/заяву, а також, якщо споживач вбачатиме необхідними відповіді на відписки, споживач здійснив усе від себе залежне для врегулювання досудового розгляду спору із іншою стороною. Якщо останній не відповідатиме на запит, або надсилатиме відписки, або відмовлятиметься від законних вимог споживача слід переходити до третього етапу, а саме – судового розгляду спору про захист прав споживача.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 1023-ХІІ. – Ст. 43.

3. Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 667. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248464285>

4. Захист прав споживачів: Соціально-правовий аспект / за заг. ред. Л. В. Ніколаєвої. – К.: КНТЕУ, 2002. – 312 с.

УДК 347.78

Кучеренко І. А., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Омельченко Г. В., асистент

ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Визначальною рисою чинного українського законодавства про інтелектуальну власність є його ринкова спрямованість. Закон України «Про авторське право і суміжні права» значно розширює можливості учасників авторських і суміжних з ними правовідносин щодо вільного розпорядження належними ним правами. Майнові права на об'єкти інтелектуальної власності стають своєрідним товаром, який може вільно відчужуватися і передаватися в результаті вчинення цивільно-правових угод. Зазвичай, запевняють, що вільний ринковий оборот майнових прав на об'єкти інтелектуальна власність «стимулює прагнення створювати важливі роботи і полегшує можливість використання цих робіт в